

GEO DATA

achttiende jaargang 2007 > 2

> Movida is hot en klaar voor een internationaal avontuur

> Verover mobiel GIS de waterschapswereld?

> Het GIS-Competence Center gaat voor verdieping in de relatie

3 news to know

4 trends & ontwikkelingen

Vanuit de VS is er veel vraag naar het Movida-platform voor locatiediensten, met name op het gebied van de industriële veiligheid. Deze zomer steekt Geodan Mobile Solutions dan ook veelvuldig de Atlantische oceaan over, meldt Euro Beinat. Maar waar mikt Movida precies op in het land van de onbegrensde mogelijkheden?

6 GeoUpdate

8 project & people

Het GIS-Competence Center zoekt mensen met de x/y-factor en Geodan behoort sinds kort officieel tot het selecte gezelschap van nieuwe partners. In project & people praten klant en opdrachtgever over een steeds hechter samenwerkingsverband.

10 platformpagina

Is mobiel GIS al net zo normaal als water uit de kraan? Verschillende GIS-specialisten vertellen over hun ervaringen in het veld en de toekomst van mobiel GIS in de natte sector.

12 in the spotlight / agenda

De gedreven lastpakken van het Project Management Team waren voor hun laatste uitje in Domburg. Ook daar bleven de mobieltjes gewoon aanstaan...

 Ziet u dit icoon onder een artikel staan? Op de genoemde webpagina vindt u meer informatie.

Colofon GeoData is een uitgave van Geodan en wordt gratis verspreid onder de relaties van Geodan. Op verzoek kunnen geïnteresseerden een exemplaar toegezonden krijgen. Artikelen kunnen worden aangeboden aan Geodan. Reacties op geplaatste artikelen worden zeer gewaardeerd. **Redactie** Niels Bourgonjen, Peter van de Crommert, Charlotte Heida, Bas Heller, Evert Meijer, Peter Meijer, Henk Scholten, Sandra van de Ven **Fotografie** Marcel Israel **Realisatie** Link Design, Amsterdam en Linea Recta Media, Amsterdam **Lithografie en druk** DrukGoed BV, Amsterdam

Geodan
President Kennedylaan 1
1079 MB Amsterdam (NL)
Tel. +31 (0)20 - 5711 311
Fax +31 (0)20 - 5711 333
E-mail info@geodan.nl

Vestiging Zuid
Buitenhaven 27-A
5211 TP 's-Hertogenbosch
Tel. +31 (0)73 - 692 5151
www.geodan.nl

De kunst van geo-innovatie

Het was een geweldig feest op woensdag 6 juni tijdens de Geodan-dag. Feest door de atmosfeer die de genodigden, onder inspiratie van de sprekers, met elkaar creëerden. Carolien Gehrels, wethouder Kunst (en andere zaken) voor de gemeente Amsterdam, sprak met groot enthousiasme over de wijze waarop 'kunst' tot een betere en mooiere stad kan leiden. De rest van de dag bleek dat wij als geo-ICT'ers de juiste kunstenaars zijn voor deze uitdaging. Een week daarvoor gebeurde in Portugal het volgende: de uitreiking van de Pessoprijs aan Antonio Camara*. Ter verduidelijking: de Pessoprijs is een zeer prestigieuze culturele prijs in Portugal. Antonio Camara is onze partner in Portugal en bekend van de vele lezingen die hij tijdens Geodan-dagen heeft gegeven.

Waarom deze prijs toekennen aan een geo-expert? Een van de commissieleden gaf de volgende uitleg: "In Portugal hebben tot nog toe bekende schrijvers en dichters deze prijs in ontvangst mogen nemen. Zij hebben in veel gevallen gerefereerd aan het roemrijke verleden van Portugal. Professor Camara

Henk Scholten (r) in gesprek met Carolien Gehrels tijdens de Geodan-dag

schetst ons een toekomstbeeld van het Portugal van over 10 jaar en hoe de geo-technologie ons kan helpen bij het verwezenlijken van dit beeld. Hij leidt een nieuwe generatie Portugezen op, zodat zij leren hoe zij daarbij te werk moeten gaan. Met zijn bedrijf realiseert hij een aantal van de uitdagingen."

Zie hier: discussie over nut en noodzaak van geo-ICT in de hoogste culturele kringen in Portugal en de president zelf die de prijs uitreikt. Daarmee eigenlijk een pluim voor alle geo-ICT'ers die werken aan een andere toekomst en de mooiere stad van Carolien. Ik heb in ieder geval genoten van alle GIS-vrienden en -vriendinnen tijdens de Geodan-dag...

Henk Scholten

*http://www.presidencia.pt/?id_categoria=9&id_item=6187

Aanrijdtijdsysteem Incident Management opgeleverd

Het Aanrijdtijdsysteem Incident Management (AIM) is geaccepteerd door de Stichting Incident Management Nederland (SIMN). Met het AIM heeft de stichting een tool in handen om de aanrijdtijden van de aangesloten bergers te meten.

Hoe werkt het AIM?

Bij een ongeluk op een snelweg ontvangt de alarmcentrale een incidentmelding. De alarmcentrale informeert het bergingsbedrijf waarmee SIMN in die regio een contract heeft en voert de melding in het eigen systeem in. Het AIM ontvangt een kopie van deze melding. Vervolgens activeert het AIM de ingebouwde GPS-units van alle bergingsvoertuigen van de betreffende berger.

Voordat de berging start, activeert de berger de power take-off button in zijn bergingsvoertuig. Dit is nodig om de aanrijdtijd te berekenen. De tijd tussen het invoeren van de melding en het gebruik van de power take-off is de vastgestelde aanrijdtijd.

Naast de rapportage van de aanrijdtijden hebben de bergers de beschikking gekregen over de webapplicatie Bergerview. Hiermee kunnen zij hun eigen voertuigen volgen op een digitale kaart.

 www.geodan.nl/aim

Inspire-richtlijn EU goedgekeurd!

Op 15 mei 2007 is na jaren van voorbereiding de Inspire-richtlijn van de EU in werking getreden. Deze richtlijn verplicht alle EU-lidstaten binnen de gestelde termijnen de overheidsgerelateerde geografische databestanden beschikbaar te stellen. Om deze geodatabestanden vindbaar en bruikbaar te krijgen, worden zogenaamde open standaarden gebaseerde 'Inspire Implementing Rules' opgesteld. Momenteel zijn de volgende implementing rules beschikbaar of in voorbereiding: Rules for Metadata, Data Specifications en Rules for Discovery Services. In Nederland is het Ministerie van VROM verantwoordelijk voor de wettelijke implementatie van Inspire. Geonovum is in opdracht van VROM gevraagd een plan van aanpak op te stellen voor de invoering en de coördinatie van de Inspire-richtlijn in het geo-werkveld.

 www.geodan.nl/inspire

Grondroedersregeling brengt Geodan IT en TOP Business Partners samen

Tijdens de Geodan-dag op 6 juni hebben Geodan IT en TOP Business Partners onder de naam 'TopGeo' een strategisch samenwerkingsverband bekend gemaakt. De samenwerking richt zich op diensten rondom de nieuwe Grondroedersregeling. De Grondroedersregeling die binnenkort van kracht is, moet er toe leiden dat de aanlevering van gegevens over de ligging van kabels en leidingen efficiënter verloopt zodat men zorgvuldiger kan graven en de graafschade vermindert. De diensten van TopGeo zijn erop gericht kabel- en leidingbeheerders en grondroeders te ondersteunen zodat ze op korte termijn kunnen voldoen aan de eisen van de wet. Geodan-IT brengt in de samenwerking de inhoudelijke expertise in en Top Business Partners de managementkracht.

 www.geodan.nl/topgeo

The only way is up

Geodan Movidia is hét platform voor real-time locatiediensten (RTLS). Uniek en betrouwbaar. Het succes van dit product bepaalt de sterke groeikoers die Geodan Mobile Solutions sinds begin van dit jaar inzet. Verdere professionalisering en internationalisering voeren daarbij de boventoon.

Movidia is hot. In de nabije toekomst lopen er niet alleen gedetineerden in Lelystad met RFID-armbanden rond, ook in de VS draait er binnenkort een gevangenis met deze slimme tags. En als het aan Euro Beinat van Geodan Mobile Solutions ligt, is dat nog maar het begin. Want de mondiale vraag naar Movidia stijgt ook in de markt van de industriële veiligheid (olie- en gasindustrie) en de gezondheidszorg. Nú is dus de tijd om een flinke stempel op de internationale markt te drukken en te groeien.

Internationaal

Binnen dit groeiscenario positioneert Geodan Mobile Solutions Movidia in drie markten: de industriële veiligheid (de olie- en gasindustrie), de gezondheidszorg en het gevangeniswezen. “Daarnaast willen we internationaler aanwezig zijn”, vertelt Euro. “Dus zijn we naast de vestigingen in Amsterdam, Salzburg en Madrid ook veel in de VS. De markt is daar eerder klaar voor Movidia dan hier. Dat komt door het gunstige economische klimaat. Maar ook zaken als de privatisering van het gevangeniswezen, de enorme groei van het aantal gedetineerden, de kosten in de zorg en de wetgeving op het gebied van industriële veiligheid spelen een rol. Een groot deel van onze leveranciers komt bovendien

uit de VS; zij bieden mogelijke kanalen naar potentiële klanten. Er is nu al veel vraag vanuit de VS naar het product Movidia, met name vanuit de hoek van industrial safety.”

“Met Ultra-Wideband kunnen we locaties binnen gebouwen heel nauwkeurig, op minder dan 50 centimeter, bepalen.”

Partnerstrategie

“We willen meer werk aantrekken via onze partners. Zij beschikken immers al over een stevig netwerk. Traditionele partners zijn Oracle, Intel en Cap Gemini. En uiteraard Geodan IT, met een stevige voet in de klassieke GIS-markt. In de VS werken we nu samen met HP Services en met hardwareproducent TSI. Laatstgenoemde maakt RFID-armbanden, die alleen wij in Europa mogen leveren. Nu we groter gaan denken, gaan we ook groter leveren. Daarbij maken we gebruik van verticale oplossingen:

 www.geodan.nl/gms

de basissoftware is hetzelfde, alleen de extensies zijn specifiek. Onze partners zorgen voor het maatwerk, wij voor het product.”

Immer innovatief

Innovatie voert altijd de boventoon. “Denk aan het onlangs opgeleverde attenderingssysteem voor de politie Groningen of aan het real-time locatiebepalingssysteem van de Rabobank voor het zoeken naar collega’s en beschikbare spreekruimtes binnen het pand. Bijkomend voordeel van dat laatste is dat het zich ook voor evacuatiemanagement leent: in geval van nood wordt snel duidelijk waar personen zich in het pand bevinden. Ook ontstaat er zo een duidelijker beeld welke delen van het gebouw minder goed benut worden. En nu de Europese Commissie het gebruik van Ultra-Wideband in Europa toestaat, gaan we deze manier van locatiebepaling vanaf deze zomer Europees inzetten. Met Ultra-Wideband kunnen we locaties binnen gebouwen heel nauwkeurig, op minder dan 50 centimeter, bepalen. Het is ook heel geschikt voor gedetailleerde 2D- en 3D-locatiebepaling en kan geïmplementeerd worden in een omgeving met veel metaal, binnen de industriële markt bijvoorbeeld. We hebben hiermee al veel ervaring in de VS, waarmee we nu ons voordeel kunnen doen.”

MEXX

Classificatie van Europese steden voor Mexx

Geodan heeft in opdracht van Mexx Europe B.V. de steden van zeven Europese landen geïnclassificeerd. Mexx gebruikt deze indeling voor het bepalen van het verkoopspotentieel van een stad. Er is een rangorde gemaakt op basis van inwoners, toerisme, bruto nationaal product en koopkracht. Vervolgens is een A-, B-, C-, D- en een restclassificatie toegekend aan de steden. Met deze uniforme methode kan Mexx de indeling ook voor andere Europese landen gebruiken.

 www.geodan.nl/rayons

Noord-Holland brengt kabel- en leidinginformatie op orde

In opdracht van de provincie Noord-Holland is Geodan in mei gestart met een inventarisatie en adviestraject over het op orde brengen van de kabel- en leidinginformatie van de provincie. Doel is optimaal voorbereid te zijn op de aankomende 'grondroedersregeling' en de daarmee samenhangende informatie-, presentatie- en berichtenmodellen. Deze modellen vormen de basiscomponenten voor het nieuwe 'Klic-online systeem' dat in 2008 door het Kadaster zal worden gerealiseerd. Het onderzoek en de resultaten betreffen alle bij de provincie in beheer zijnde kabels en leidingen rond haar natte en droge infrastructuur.

 www.geodan.nl/noord-holland

Ook politie Amsterdam-Amstelland werkt met Polstat

Eind april is de implementatie van de intranetapplicatie Polstat afgerond. Polstat toont incidenten uit Xpol (systeem voor registratie en raadplegen van alle aangiften en meldingen) op een kaart of luchtfoto. Zo heeft men snel een overzicht van de situatie in een buurt, wijk of district. Polstat maakt ook ruimtelijke verbanden inzichtelijk. Daarnaast levert het systeem informatie voor de dagelijkse briefing van agenten en buurtregisseurs. Polstat is ontwikkeld door politie Rotterdam Rijnmond en aangepast op de Amsterdamse situatie.

 www.geodan.nl/veiligheid

Aandacht voor Attending Services

Dat het NOS Journaal over een project van Geodan bericht, is uitzonderlijk. Maar twee keer binnen tien dagen in het journaal van acht uur figureren, is een unicum. Op 12 en 20 april besteedde het journaal aandacht aan het project Attending Services. De politie Groningen heeft inmiddels dertig surveillanten uitgerust met een zakcomputer waarop deze dienst draait. Door gebruik van de GPS-locatie van de agent kan precies die informatie worden toegezonden die op dat moment voor de agent relevant is. Na 1 augustus wordt een beslissing genomen over het vervolg van het project. De minister van Justitie heeft hier al een voorschot op genomen door een landelijke uitrol te bepleiten.

 www.geodan.nl/attending

Updates

Geografische data vormen de basis van elk geografisch informatiesysteem (GIS) en dienen dus altijd up-to-date te zijn. In GeoData houden we u op de hoogte van de nieuwe versies van data.

2003

2006

Luchtfoto's geactualiseerd

Luchtfoto's geven u in één oogopslag een uitstekend ruimtelijk overzicht van een locatie. Sinds kort zijn via Geoserver.nl luchtfoto's van 2006 beschikbaar voor heel Nederland. MapInfo-gebruikers kunnen een nieuw kaartmenu downloaden om de nieuwste luchtfoto's te bekijken.

De voortgang van grote bouwprojecten is goed te zien met de luchtfoto's uit 2003 en 2006. Ook op IJburg (Amsterdam) is er nog volop ontwikkeling. (bron BeeldPortal.nl)

 www.geodan.nl/updates

Geostreets: accurate stratenkaart

Nederland blijft bouwen, dus straten, wegen, postcodes en bebouwing zijn aan verandering onderhevig. Met GeoStreets versie 2007 bent u verzekerd van de meest accurate stratenkaart.

Sinds woensdag 5 oktober 2006 is er weer een deel van de A50 tussen Eindhoven en Oss gereed. Het gedeelte bij Nistelrode is inmiddels opengesteld voor het verkeer.

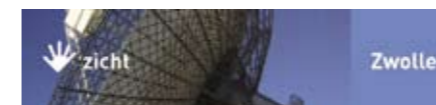
Rijkswaterstaat kiest SAP én GIS

De locatie (x,y,z) is een wezenlijk onderdeel van de informatie voor de bedrijfsvoering van Rijkswaterstaat. Dit heeft ertoe geleid dat veel informatiesystemen bij Rijkswaterstaat geografische informatiesystemen zijn. Voor de ondersteuning van de primaire processen heeft Rijkswaterstaat echter gekozen voor SAP, een systeem waarin geografische informatie niet opgeslagen kan worden. Geodan en RWS-AGI hebben een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid van een organisatiebrede oplossing voor de koppeling tussen SAP en GIS. Er wordt nu een pilot uitgevoerd waarin het 'Vergunningen'-werkproces wordt uitgewerkt en geïmplementeerd.

 www.geodan.nl/sap

Zicht op Ruimte in Zwolle

Geodan IT gaat in het project 'Zicht op Ruimte' samen met ESRI voor de gemeente Zwolle het geo-platform vernieuwen. De basis van de functionaliteit van het geo-platform is de nieuwste technologie van ESRI: ArcGISserver 9.2. In de eerste fase van het project wordt het fundament gelegd voor een moderne GIS-browser die ook communiceert met services van andere systemen binnen de gemeente.

 www.geodan.nl/zwolle

Files op www.fileindex.nl

De makers van www.buienradar.nl en www.meteo.com hebben bij Geodan het hectometerpalenbestand van Falkplan-Andes gekocht. Met dit bestand worden real-time files in kaart gebracht op www.fileindex.nl. Met GoogleMaps als achtergrondkaart biedt de site direct een overzichtelijk beeld van de files. Daarnaast is het mogelijk om de buienradar over de kaart te presenteren.

 www.fileindex.nl

Het GIS-Competence Center zoekt mensen met de x-/y-factor

Samenwerking vastgelegd in raamovereenkomst

Projectinformatie

Project

Om professionele geo-informatie-services aan te kunnen bieden aan de beleidsdirecties en uitvoerende diensten van LNV, is het onder andere noodzakelijk dat het GIS-Competence Center voldoende back-up heeft bij de uitvoering van de taken. Een van de mogelijkheden om de back-up te organiseren is het aangaan van raamcontracten met GIS-bedrijven. Geodan is één van de drie GIS-bedrijven waarmee het GIS-Competence Center een raamcontract heeft afgesloten.

Verantwoordelijke bij klant

Remko Wicherson (verantwoordelijk voor de aanbesteding), Joost van Uum (verantwoordelijk voor de invulling van het kennisdeel) en Ruben Busink (als teamhoofd sinds medio maart 2007).

Verantwoordelijke bij Geodan

Betty Bonn tot 1 juli 2007, daarna Ruben Stekelenburg.

Projectdoel

Het GIS-Competence Center kan zo snel goede Geo-ICT-specialisten inhuren, voorkomt versnippering van het werk over te veel leveranciers en stimuleert wederzijdse kennisdeling.

Relatiebeheer beste basis voor samenwerking: waarheid als een koe.
V.l.n.r. Joost van Uum, Betty Bonn en Remko Wicherson.

Al meer dan tien jaar zet de Dienst Landelijk Gebied (DLG), agent-schap van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

(LNV), de specialisten van Geodan in voor uiteenlopende Geo-ICT-projecten. Omdat het GIS-Competence Center streeft naar een intensievere samenwerking met drie gerenommeerde

Geo-ICT-bedrijven, is eind 2006 een Europese aanbesteding gedaan.

Geodan behoort nu officieel tot het selecte gezelschap van nieuwe partners en onlangs is de invulling van de relatie vastgelegd in een raamovereenkomst.

Waarom deze raamovereenkomst?

Remko Wicherson, als projectleider namens het GIS-Competence Center betrokken bij de aanbesteding: "Door de complexiteit van onze projecten willen we meer dan het simpelweg inhuren van mensen die na een project weer vertrekken. We zochten naar partijen met wie wij daadwerkelijk een partnership konden aangaan, met het vizier gericht op de toekomst. De drie hoofddoelen zijn: professionalisering met goede Geo-ICT-specialisten, sneller kunnen aanbesteden en versnippering van het werk over te veel leveranciers wegnemen. We maken al jarenlang gebruik van de diensten van Geodan, maar tot deze raamovereenkomst bleef die samenwerking doorgaans beperkt tot inci-

dentele inhuur van Geo-ICT-specialisten en advies over nieuwe ontwikkelingen. Van nu af aan gaat die samenwerking verder en dieper. De inschrijvende partijen moesten bijvoorbeeld onder het kopje 'Relatiebeheer' zaken als communicatie, invulling van het partnership en kennismanagement heel concreet formuleren."

Hoe wordt het partnership vormgegeven?

Joost van Uum, Geo-informatieadviseur van het GIS-Competence Center: "Omdat we willen dat ingehuurde medewerkers meer bijdragen dan alleen menskracht, worden voorafgaand aan ieder project duidelijke afspraken gemaakt over de invulling en doelstelling. Daarnaast is kennismanagement cruciaal. Wij willen in een open dialoog onze kennis en ervaring delen, maar ook inzicht krijgen in elkaars organisatie. Hierdoor ontstaat begrip voor elkaars specifieke wensen en moeilijkheden. Onze partners zien we als belangrijke voelsprietten naar de buitenwereld. Voor GIS-projecten heb je meer nodig dan wat de gemiddelde ICT-professional kan brengen. Geo-ICT'ers moeten in staat zijn ICT-vraagstukken te koppelen aan de x-/y-component. Dit zijn doorgaans professionals met een geografische achtergrond en een uitstekend inzicht in de behoeften van de gebruiker. Geodan ondersteunt ons met 'echte GIS-mensen' die aan die criteria voldoen. Verder is de bijdrage van Geodan projectoverschrijdend. Geodan-mensen kijken verder dan het project waar zij aan werken. Alle overheidsdiensten die van onze dienstverlening gebruik maken, profiteren daarvan mee."

Hoe verloopt de samenwerking in de praktijk?

Betty Bonn, relatiebeheerder en projectleider namens Geodan: "Wat ik als bijzonder prettig heb ervaren, zijn het vertrouwen en de ruimte die ik van DLG kreeg om projecten aan te pakken. Neem het luchtfoto-project van heel Nederland in 2006. Hierbij nam ik de rol van projectleider waar voor Remko, die tijdelijk

"Onze partners zijn onze voelsprietten naar de buitenwereld"

was belast met een andere taak. Remko keek daarbij weliswaar over mijn schouder mee, maar ik had verder de vrije hand in dit spannende project, dat een nieuwe set luchtfoto's van heel Nederland heeft opgeleverd. Op dit moment zijn ook Geodan-collega's Rosan van Wilgenburg (als adviseur) en Bert Temme (als webapplicatie-ontwikkelaar) actief voor LNV. Onze kennis van de specifieke software is een absolute meerwaarde. Ook in kennisoverdracht kan Geodan een actieve rol spelen. Binnen Geodan organiseren wij regelmatig bijeenkomsten voor alle collega's waar kennisoverdracht centraal staat: we willen leren van elkaar. Voor deze sessies zullen we, als het onderwerp zich daarvoor leent, ook mensen van DLG uitnodigen. Ook kun-

Foto: Eurosense 2006

Sinds 2005 werkt DLG samen met de Dienst Regelingen (DR) in het LNV-brede GIS-Competence Center. Deze organisatie stimuleert het gebruik van ruimtelijke informatie door deze via een centrale database beschikbaar te stellen aan heel LNV. Ook verspreidt het GIS-Competence Center kennis van geografische informatiesystemen binnen LNV en creëert het randvoorwaarden, zoals het beschikbaar stellen van software.

nen we invulling geven aan GIS-bijeenkomsten van DLG. Het vertrouwen moet zo groot zijn, dat je elkaar ongevraagd advies kunt geven."

Sparringpartner

In dat licht halen Remko en Joost het voorbeeld aan van Henk Scholten van Geodan, die DLG en het GIS-Competence Center regelmatig strategische vragen voorlegde over visie en het te volgen beleid. "Dat is precies wat wij in een externe partner zoeken", vervolgen zij. "Een sparringpartner die ons regelmatig een spiegel voorhoudt en dat lukt alleen als je met een beperkt aantal partijen samenwerkt. Wij willen het GIS-Competence Center op een hoger plan brengen en voor ons is het spannend om als neutrale overheid hiervoor drie onafhankelijke bedrijven uit te dagen met actuele GIS-vraagstukken. Dat maakt onze organisatie alleen maar sterker." Betty beaamt dit: "Onderlinge cultuurverschillen vormen geen belemmering voor het in elkaar overvloeden van onze activiteiten. De raamovereenkomst van waaruit we nu werken zegt het eens te meer: het GIS-Competence Center en Geodan hebben de x-/y-factor."

www.geodan.nl/raamovereenkomst

Is mobiel GIS al net zo normaal als water uit de kraan?

Ook in de waterschapswereld is mobiel GIS niet meer weg te denken. Maar met 26 waterschappen zijn er flinke lokale verschillen in ons kleine land. Hoogste tijd om eens te peilen hoe ver het Wetterskip Fryslan met mobiel GIS is. En gebeurt de schouwvoering in Rivierenland eigenlijk al online? Sjaak van Popering nodigt enkele GIS-specialisten uit de 'natte sector' uit om de stand van zaken én de toekomst te bespreken.

Hoe lang zijn jullie met mobiel GIS bezig en wat is de stand van zaken?

Jan Heida "Dik twee jaar zijn we bezig en we schieten behoorlijk op. Verschillende werkprocessen, zoals de schouwvoering, profiteren van de steeds slimmer wordende techniek. Door de positieve ervaringen zien medewerkers bovendien het nut in van mobiel GIS. In het veld helpen GPS en GPRS/UMTS ons bij het registreren en verwerken van overtredingen op basis van de actuele locatie."

Emiel van Zomeren: "Ook wij hebben sinds de pilot van mobiel GIS bij schouwvoering de smaak stevig te pakken. De PDA's zijn inmiddels zeer gewilde apparaten en niet meer weg te denken bij de schouwvoering of de 'Open Teelt'-controles."

Peter de Graaf: "Wij zijn nog niet zo ver als in Friesland of Brabant. Maar mobiel GIS heeft absoluut de toekomst en maakt gegevens sneller beschikbaar. Het voorkomt het maken van fouten en het doen van dubbel werk. Uiteindelijk bespaar je dus ook de nodige kosten met het efficiënter werken."

Is het mogelijk om voor verschillende waterschappen dezelfde applicaties te ontwikkelen?

En heeft ieder werkproces een eigen applicatie nodig?

Jan Heida: "Technisch is er veel mogelijk, maar de mobiele toepassingen moeten specifiek zijn en nauw aansluiten bij de werkprocessen. Elke extra handeling in het veld is er namelijk één te veel. Applicaties moeten vooral eenvoudig aan te passen zijn aan de verschillende werkprocessen."

Joris van Buul: "In de toekomst zullen we vaker de handen ineenslaan en zowel intern als extern samenwerken. Onze 'Open Teelt'-applicatie bijvoorbeeld hebben we samen met waterschap de Dommel ontwikkeld. IRIS (Integraal Resultaat Gericht Informatie Systeem) en de inspanningen van het Waterschapshuis, zullen het samenwerken op het gebied van ICT binnen én tussen de waterschappen verbeteren."

Peter de Graaf: "Net als Jan Heida vind ik dat applicaties eenvoudig en per proces inrichtbaar moeten zijn, maar ook rekening moeten houden met de waterschapsspecifieke situatie. Met de vele applicaties die nu gebruikt worden, is ook de beheertechische situatie niet ideaal."

Waar ligt de belangrijkste winst van mobiele GIS-applicaties volgens jullie?

Joris van Buul: "Ik denk dat er nu grote winst geboekt wordt aan de verwerkingskant. Je zult in het veld toch altijd naar de locatie toe moeten om iets te controleren. Door meer online te

werken, kunnen we een enorme slag maken in de synchronisatie en verwerking van ingewonnen data en hoeven we geen sd-kaartjes meer uit te lezen op kantoor. Binnenkort zetten we gewoon alle data online in één keer klaar."

Jan Heida: "Met het verder implementeren van mobiele GIS-toepassingen deel je bovendien veel proceskennis. Veldwerkers komen minder vaak binnen, maar beschikken wel over alle informatie. De lijnen tussen kantoor en veld worden korter en dat verbetert de betrokkenheid."

Denken jullie dat de synchronisatie tussen de veldapplicatie en de centrale registratie altijd een combinatie van online en offline zal blijven?

Joris van Buul: "Als het aan ons ligt niet, al denk ik niet dat ieder proces uitsluitend online moet verlopen. Vooral niet-datum gebonden processen kunnen prima offline plaatsvinden. Met Geodan doen we een pilot met een online beheerregister. De man in het veld krijgt op zijn PDA een seintje wanneer hij in de buurt van een te controleren of te muteren object is. Heeft hij dit object gecontroleerd of veranderd, dan wordt de mutatie online en direct in de database aangepast en zichtbaar gemaakt. Ook de collega's zien real-time wat er is veranderd."

"De man in het veld krijgt op zijn PDA een seintje wanneer hij in de buurt van een te controleren of te muteren object is"

Jan Heida: "Qua complexiteit en kosten zie ik geen bezwaren om alles online te gaan doen. Het is meer dat er bij sommige processen absoluut geen verstoring mag optreden. Bij een zeer kostbare helikopterschouw wil je niet afhankelijk zijn van één kwetsbare verbinding."

Peter de Graaf: "Wij hebben nog geen concrete ervaring met het online werken. We halen de gegevens eerst binnen en doen dus daarna -ouderwets- de synchronisatie."

Hoe zien jullie de privacy van medewerkers als die overal te volgen zijn?

Joris van Buul: "Dat is geen thema hier en we zien voornamelijk voordelen. Is er ergens een calamiteit, dan kun je snel zien wie er in de buurt is en dus actie kan ondernemen."

Jan Heida: "Wij willen geen Big Brother-cultuur en denken maar aan één ding: hoe kunnen we het veld beter ondersteunen?"

Peter de Graaf: "Ik sluit me hierbij aan. Wel kan het tracken & traceren helpen bij het inzichtelijk krijgen van een proces en je helpen om adequaat te reageren bij calamiteiten. Weer zo'n mooi voordeel van mobiel GIS."

Joris van Buul en Emiel van Zomeren

De specialisten die meededen aan de discussie op een rijtje:

- **Jan Heida**, Adviseur geo-ICT
Wetterskip Fryslan
- **Peter de Graaf**, Adviseur geo-ICT
Waterschap Rivierenland
- **Joris van Buul**, Adviseur geo-ICT
Waterschap Brabantse Delta
- **Emiel van Zomeren**, Applicatiebeheerder geo-ICT
Waterschap Brabantse Delta

Jan Heida

Peter de Graaf

in the spotlight

Project Management Team (PMT)

Geodan bestaat uit ongeveer 100 medewerkers. Professionals die verschillende teams vormen. Maar wat doen al die teams en wat beweegt de teamleden om telkens weer met innovatieve oplossingen voor complexe vraagstukken te komen? Ruben Stekelenburg houdt graag grip op de zaak en gunt ons een kijkje in de keuken van zijn team.

Wat is het hoogste doel bij jullie? "Het projectdoel! Als projectleiders staan we voor de uitdaging om alle betrokken partijen en specialisten zo te motiveren en stimuleren dat een project tot volle tevredenheid van iedereen verloopt."

Het gaat dus niet alleen om de klant? "Natuurlijk is de opdrachtgever heel belangrijk, maar ook onze eigen ontwikkelaars moeten met plezier de juiste software ontwikkelen. Je zit met uiteenlopende disciplines en mensen in hetzelfde schuitje. Maar dat is wel een machtig mooi schuitje dat vaak precies op tijd aankomt in de haven."

En als de boot eens te laat arriveert? "Dan zoeken we uit waarom dat gebeurt en melden we dit zo vroeg mogelijk aan de havenautoriteiten. Gelukkig komt dat maar weinig voor en zijn we ijzersterk in het managen van verwachtingen. We hebben tweewekelijks teamoverleg en vormen een hecht collectief. Onderling zijn we best verschillend, maar de passie voor projectmanagement zit bij iedereen diep van binnen."

Hoe kijken collega's naar jullie? "Misschien als zeer gedreven lastpakken die soms best streng kunnen zijn. Bij ons is afspraak écht afspraak."

Waar speelt het favoriete teamuitje zich af? "De laatste keer zijn we in het Zeeuwse Domburg geweest en ondanks dat we daar heel ver van de projecten en deadlines waren, bleven veel van de mobieltjes gewoon aanstaan. Het zegt iets over de cultuur en het verantwoordelijkheidsgevoel."

Nog wensen? "Ja, vanwege de drukte zoeken we nog een collega die van aanpakken houdt en net zo veel passie heeft voor dit vak. Naast de gevraagde competenties, ervaring en scholing houden we hier van een gezonde dosis humor in het werk. Dat kan op belangrijke momenten het ijs breken en zorgen voor een goede sfeer."

Agenda

Inschrijfcursussen

Introductie MapInfo Professional

Algemene introductie in MapInfo Professional met behulp van praktische opgaven.

Data: 11-12 september, 10-11 oktober en 21-22 november 2007

Introductie ArcView 9

Algemene introductie in ArcView 9 uit de ESRI softwarelijn met behulp van praktische opgaven.

Data: 7-8 november 2007

NIEUW: Oracle Spatial inschrijfcursus

Met o.a. aandacht voor opslag, indexeren en ruimtelijke queries en analyses in Oracle Spatial.

Data: 31 oktober-1 november 2007

Evenementen

Geodan organiseert en/of is aanwezig tijdens de volgende evenementen:

Geoinformatics Forum Salzburg

Data: 3 - 6 juli 2007

Conference Geo-ICT and Location Based Science

Data: 25 & 26 september 2007

TILT-lezing over geo-informatie

Datum: 11 september 2007

Trenddag Kiwa Waterresearch Kennismanagement

Datum: 4 oktober 2007

Nationale debatcyclus Water, aarde en samenleven 2007

Data: 13 & 20 september 2007

Debatcyclus Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (slot)

Datum: 8 november 2007

GIS conferentie

Data: 19 & 20 september 2007

GIN congres

Data: 21 - 23 november 2007